

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету
_____ 2024 р., протокол № _____

Голова Вченої ради

_____ Геннадій ПІВНЯК
_____ 2024 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<i>29 Міжнародні відносини</i>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<i>Перший (бакалаврський)</i>
СТУПІНЬ	<i>Бакалавр</i>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	<i>Бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій</i>

Уводиться в дію з 01.09.2024 р.
Наказ від _____

Ректор

Олександр
АЗЮКОВСЬКИЙ

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Центр моніторингу знань та тестування
протокол № ___ від «___» _____ 2024 р.

Директор

_____ (підпис)

Одновол М.М.
(ініціали, прізвище)

Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
протокол № ___ від «___» _____ 2024 р.

Начальник відділу

_____ (підпис)

Яворська О.О.
(ініціали, прізвище)

Навчально-методичний відділ
протокол № ___ від «___» _____ 2024 р.

Начальник відділу

_____ (підпис)

Заболотна Ю.О.
(ініціали, прізвище)

Науково-методична комісія спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
протокол № ___ від «___» _____ 2024 р.

Голова науково-методичної
комісії

_____ (підпис)

Пашкевич М.С.
(ініціали, прізвище)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

Пашкевич М.С.
(ініціали, прізвище)

Кафедра міжнародних відносин і аудиту
протокол № ___ від «___» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Пашкевич М.С.
(ініціали, прізвище)

Декан фінансово-
економічного факультету

_____ (підпис)

Пілова К.П.
(ініціали, прізвище)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1 Пашкевич Марина Сергіївна, доктор економічних наук, професор кафедри обліку і аудиту, завідувач кафедри міжнародних відносин і аудиту, гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи.

2 Ibrahim Muradov, PhD (International Relations) from Middle East Technical University (Ankara, Republic of Turkey), guest lecturer to the Department of International Relations and Audit, a member of the working team.

3 Перфільєва Анастасія Олександрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту, член робочої групи

4 Яременко Ірина Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов, директор Українсько-Німецького культурного центру Гете-Інституту Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», член робочої групи.

5 Калина Олександр Вікторович, студент, студент магістерської програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 1 курсу групи 291м-23-1.

6 Косенко Артем Олександрович, студент 4 курсу групи 291-20-1, член робочої групи.

7 Родіна Ольга Володимирівна, студентка 3 курсу групи 291-21-1, член робочої групи.

8 Кулик Тетяна Вікторівна, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту, член робочої групи.

9 Грушецький Богдан Павлович, кандидат політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем і глобального розвитку, доцент кафедри міжнародних відносин Київського університету біоресурсів і природокористування України, член робочої групи.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	10
2 ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	21
3 НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	24
4 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ.....	23
5 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ.....	31
6 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА.....	33
7 МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ.....	34
8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	39

ВСТУП

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти підготовки бакалаврів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- ліцензування спеціальності та акредитації освітньої програми;
- складання навчальних планів;
- формування робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, програм практик, індивідуальних завдань;
- формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації бакалаврів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»;
- викладачі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», які здійснюють підготовку бакалаврів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії;
- екзаменаційна комісія спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії;
- приймальна комісія Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри університету, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавра спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1.1 Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та інституту (факультету)	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Навчально-науковий інститут економіки, фінансово-економічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій
Офіційна назва освітньої програми	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Загальний обсяг освітньої програми складає 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання на базі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», перший (бакалаврський) рівень. Сертифікат №4373 від 19.05.2023. Строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми 01.07.2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Особливості вступу на освітню програму визначаються Правилами прийому Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», що затверджені Вченою Радою.
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців. Термін не може перевищувати 3 років 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Освітні програми кафедри міжнародних відносин і аудиту: http://oa.nmu.org.ua/ua/folder14/folder/ . Освітні програми НТУ «ДП»: https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/educational_programs/ .
1.2 Мета освітньої програми.	
Для реалізації місії та стратегії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» метою програми є формування гармонійної особистості студента шляхом підготовки фахівця, здатного аналізувати поточну ситуацію у міжнародних відносинах та зовнішній політиці держав світу та пропонувати регіональні та національні проекти післявоєнної відбудови України, застосовуючи спеціальні теорії та методи дослідження, в умовах комплексності та невизначеності.	

1.3 Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<p><i>29 Міжнародні відносини / 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – цілі освітньої програми: <ol style="list-style-type: none"> 1) формування теоретичних знань з міжнародних відносин та регіонального розвитку, політики держав та діяльності інших акторів на міжнародній арені; 2) тренування практичних навичок аналізу чинників міжнародної безпеки та підходів до вирішення інтернаціоналізованих конфліктів; 3) напрацювання дипломатичного стилю професійного спілкування, ведення фахової дискусії та здійснення перекладу з/на іноземні мови під час відстоювання національних інтересів України у міжнародній діяльності; 4) підготовка до коректного застосування принципів та механізмів розвитку міжнародних відносин у процесі формування та реалізації зовнішньополітичних рішень держав; 5) надання інструментарію для аналізу інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем та міжнародних комунікацій; 6) формування теоретичних знань та практичних навичок міжнародних комунікацій; 7) розширення професійних знань та навичок у сфері застосування міжнародних нормативних угод, норм законодавства для вирішення задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій; 8) виховання патріота та громадянина України, обізнаного в історії, мові та культурі Батьківщини, та здатного гідно їх презентувати у професійних та громадських колах національного та міжнародного рівня; 9) прищеплення основ порядної суспільної поведінки через розуміння та дотримання принципів академічної доброчесності; 10) фасилітація міжнаціонального толерантного спілкування іноземною мовою; 11) формування творчого ставлення до професійного, громадського та приватного життя через критичне мислення та усвідомлення необхідності саморозвитку. – об'єкт вивчення та професійної діяльності: міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика держав, зовнішня політика та національні інтереси України, міжнародні організації, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях, міжнародна безпека та конфлікти. – теоретичний зміст предметної області: теорія міжнародних відносин, форми та способи їх організації, історія та практика міжнародного співробітництва, взаємодії та конкуренції, природа та динаміка міжнародної безпеки, міжнародні конфлікти, система та джерела зовнішньої політики держави, міжнародне регіонознавство, природа та еволюція міжнародних комунікацій та міжнародного інформаційного простору. – методи, методики та технології, що вивчаються:

	<p>загальнонаукові та спеціальні методи, методика, аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження, методика оцінки й аналізу процесів у міжнародних відносинах, суспільних комунікаціях та регіональних студіях, методи аналізу інформації.</p> <p>– методи, методика та технології навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) індивідуальне аудиторне/самостійне/онлайн/асинхронне навчання (опанування індивідуальних теоретичних матеріалів – науково-популярних статей, наукових праць, виконання індивідуальних завдань, курсових проєктів, візуальних презентацій, звітів з практики, написання індивідуальних дослідницьких робіт, виконання індивідуальних варіантів атестаційного екзамену, розв’язання індивідуальних кейсів, індивідуальні усні відповіді); 2) командне аудиторне/самостійне/онлайн/асинхронне навчання (слухання лекцій, ділові ігри, груповий брейн-стормінг, розробка та захист командних проєктів, дебати, виконання групових завдань та проведення досліджень тощо); 3) робота з первинними джерелами інформації: аналіз, систематизація, хронологізація, спостереження тощо; 4) робота з первинними нормативними документами у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій; 5) гостьові лекції практиків та науковців у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій; 6) дистанційне навчання шляхом надання студентам доступу до методичних матеріалів, тестових завдань та інструкцій через особисті кабінети платформи Moodle, команди застосунку Microsoft Teams; 7) проблемно-орієнтована логіка побудови навчальних матеріалів на принципах освіти дорослих. <p>– інструменти та обладнання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сучасні інформаційні системи та комп’ютерні технології, пакети прикладних програм, які застосовуються у діяльності суб’єктів міжнародних відносин, міжнародних суспільних комунікаціях та у регіональних студіях: Microsoft Office (Excel, Word, PowerPoint, Forms), Kahoot, Menti.com, пошукова система Google, бази даних Google Scholar для фахової підготовки; 2) платформа Moodle, застосунок Microsoft Teams для дистанційного спілкування під час індивідуальної та командної роботи студентів і здобуття, таким чином, навичок soft skills у навчальному діджитальному середовищі.
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна, прикладна</p> <p>з професійним акцентом на практичне здійснення прикладного аналізу міжнародних процесів та зовнішньої політики України, на підготовку інформаційно-аналітичних звітів прогностного характеру щодо міжнародної ситуації з урахуванням національних інтересів України, а також на розробку та реалізацію міжнародних проєктів на засадах грантового фінансування.</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Спеціальна освіта в галузі 29 Міжнародні відносини / спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, сфокусована на підготовці та реалізації національних та регіональних проєктах післявоєнної відбудови України під час міжнародної взаємодії, міжнародних комунікацій та регіонального розвитку.</p> <p>Ключові слова: міжнародні відносини, міжнародні проєкти, транскордонне співробітництво, зовнішня політика, національні інтереси, міжнародні</p>

	організації, міжнародні актори, міжнародні комунікації, регіони, глобалістика, міжнародна безпека, конфлікти.
Особливості програми	<p>1) Передбачає обов'язкове проходження навчальної, першої виробничої та другої виробничої практик з підготовки інформаційно-аналітичних звітів прогностного характеру щодо міжнародної ситуації у різних контекстах з урахуванням національних інтересів України; фахового перекладу; розв'язання спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, міжнародних комунікацій та регіональних студій, а також розробки та реалізації міжнародних проєктів на засадах грантового фінансування;</p> <p>2) Передбачає обов'язкове вивчення 2 іноземних мов (англійської та німецької) професійного спрямування;</p> <p>3) Передбачає вивчення 7 обов'язкових фахових дисциплін англійською мовою;</p> <p>4) Дозволяє поглибити професійні компетентності з організації суспільних комунікацій, аналізу світової економіки та міжнародного безпекового середовища, застосування знань особливостей розвитку країн та регіонів під час прогнозування міжнародних процесів, а також аналізу міжнародних інтеграційних процесів шляхом досягнення таких додаткових обов'язкових результатів навчання, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використання інструментів та технологій сучасних суспільних комунікацій для вирішення спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин; • застосування принципів та закономірностей міжнародних економічних відносин для прогнозування глобальних перетворень; • здійснення аналізу взаємодії країн Африки на локальному, регіональному та глобальному рівнях; • розуміння закономірностей розгортання інтернаціоналізованих конфліктів та гібридних війн; • здійснення аналізу особливостей Євразійського регіону та закономірностей взаємодії основних гравців євразійського простору; • виявлення природи, специфіки та актуальних проблем сучасного глобалізаційного процесу; • пошук, обробка, аналіз інформації та розробка і презентація міжнародних проєктів, які можуть бути реалізовані на грантовій основі. <p>5) Пропонує досягти загальних компетентностей, які полягають у цінуванні та повазі різноманітності, усвідомленні цінності громадянського суспільства та верховенства права, розумінні соціальної відповідальності, здатності працювати у команді, дотриманні правил безпеки життєдіяльності та здорового способу життя шляхом вивчення таких освітніх компонентів, як «Ціннісні компетенції фахівця», «Цивілізаційні процеси в українському суспільстві», «Правознавство», «Цивільна безпека», «Фізична культура і спорт».</p> <p>6) Передбачає для досягнення професійних результатів навчання роботу з первинною документацією у сфері міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, міжнародного права, розвитку регіонів та зовнішньополітичної діяльності країн.</p>

	<p>7) Містить можливість вибору студентами індивідуальної освітньої траєкторії, яка дозволить повністю або частково досягти наступних унікальних професійних результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати базові знання інструментів та технологій організації міжнародних зв'язків з громадськістю, • знати основи конфліктології та теорії переговорів, • знати методи здійснення міжнародного лобізму, • забезпечувати соціальний захист працівників у сфері міжнародних відносин та суспільних комунікацій, • знати особливості здійснення дипломатичного протоколу та етикету, • розуміти міжнародні стандарти складання фінансової звітності підприємства, • розуміти природу та динаміку глобального лідерства, • використовувати практики дипломатичного листування у професійній діяльності, • вміти здійснювати політичні прогнози, • вести дискусії з актуальних проблем міжнародних відносин у різних контекстах англійською мовою, • знати принципи формування сучасних систем колективної безпеки, • проводити дослідження у сфері міжнародних відносин, комунікацій та розвитку регіонів із застосуванням спеціальних кількісних та якісних методів, • знати особливості професійної етичної поведінки, • розуміти закономірності функціонування регіональних економічних систем, • здійснювати політичний консалтинг з урахуванням міжнародного контексту. <p>8) Передбачає обов'язкове опанування студентами дисциплін soft skills, але залишає вибір конкретних дисциплін softs kills за студентами;</p> <p>9) Надає можливість участі у проектах академічної та молодіжної мобільності у країні ЄС та східного партнерства за програмою ERASMUS+ для поглиблення hard skills та soft skills у міжнародному середовищі у позапрограмний час;</p> <p>10) Включає можливість додаткового вивчення факультативної дисципліни «Військова підготовка» за бажанням студентів;</p> <p>11) Поєднує аудиторне та онлайн навчання індивідуально та у командах інтерактивними методами ділових ігор, розв'язання кейсів, розробки проєктів тощо.</p>
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Види економічної діяльності за класифікатором ДК 009:2010:</p> <p>Секція J, розділ 63 Надання інформаційних послуг, а саме група 63.9 діяльність інформаційних агентств, а також будь-яких інших аналітично-інформаційних служб.</p> <p>Секція M, розділ 70 Діяльність головних управлінь (хед-офісів); консультування з питань керування, а саме група 70.2 Консультування з питань керування, клас 70.21 Діяльність у сфері зв'язків із громадськістю.</p>

Цей вид діяльності включає надання консультаційних послуг, управлінську й оперативну підтримку, що включає діяльність із лобювання для підтримки компаній та інших організацій із взаємодії та зв'язків із громадськістю;

Секція М, розділ 73 Рекламна діяльність і дослідження кон'юнктури ринку, а саме **група 73.2** Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки, **клас 73.20** Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки.

Цей вид діяльності включає вивчення суспільної думки щодо політичних, економічних і соціальних подій, аналіз результатів;

Секція М, розділ 74 Інша професійна, наукова та технічна діяльність, а саме **група 74.9** Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у., **клас 74.90** Інша професійна, наукова та технічна діяльність, н.в.і.у. Консультування з питань безпеки;

Секція О, розділ 84 Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а саме **група 84.1** Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління, **клас 84.13** Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності.

Цей вид діяльності включає здійснення політики регіонального розвитку;

Секція S, розділ 94 Діяльність громадських організацій, а саме **група 94.9** Діяльність інших громадських організацій, **клас 94.92** Діяльність політичних організацій.

Цей вид діяльності включає діяльність політичних партій та їх допоміжних організацій, таких як союзи молоді при політичних партіях. Ці організації в основному впливають на прийняття рішень органами державної влади шляхом розміщення членів партії на політичних посадах. Їх діяльність включає поширення інформації, організацію зв'язків із громадськістю, збирання коштів тощо;

Секція S, розділ 94 Діяльність громадських організацій, а саме **група 94.9** Діяльність інших громадських організацій, **клас 94.99** Діяльність інших громадських організацій, н.в.і.у.

Цей вид діяльності включає діяльність організацій, безпосередньо не пов'язаних із політичними партіями, які впливають на суспільну думку шляхом просвіти, політичного впливу, збирання коштів тощо;

Секція U Діяльність екстериторіальних організацій і органів.

Зміст та структура ОПП дає змогу отримати знання та навички здійснювати професійну діяльність в сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин; обіймати первинні посади в органах державної влади різних рівнів, в міжнародних недержавних організаціях, комерційних структурах та науково-дослідницьких інституціях.

Подальше навчання

Можливість навчання за кваліфікаційними рівнями: НРК України – 7, рівень FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.

	Набуття додаткових знань і навичок за допомогою неформальної та інформальної освіти.
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студенто-центроване навчання, самостійне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику та навчання на основі досліджень сприяє високому рівню досягнення програмних результатів.</p> <p>Процес навчання передбачає кураторську допомогу студентам від викладача, закріпленого за студентською групою, а також індивідуальні консультації викладачів програми offline та online.</p> <p>Навчання проводиться у вигляді лекцій та практичних занять із застосуванням інформаційних технологій та спеціалізованих професійних програм, а також інтерактивних методів взаємодії типу «викладач-студент» та «студент-студент».</p> <p>Періодично відбуваються професійні зустрічі з практиками-експертами у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій, зовнішньополітичної діяльності України, регіонального розвитку.</p> <p>Постійно студентам пропонується взяти участь у факультативних заходах, що проводяться випусковою кафедрою та іншими кафедрами, міжнародними центрами, студентським самоврядуванням та бібліотекою університету.</p> <p>Практикується підхід «S2S» (student-to-student), який полягає у систематичній передачі академічного, професійного та особистого досвіду студентам програми від інших студентів.</p> <p>Передбачена робота в групах, самостійна робота.</p> <p>Аудиторне навчання поєднується з онлайн навчанням на платформі Moodle та у комунікаційному застосунку Microsoft Teams.</p> <p>Невід’ємним елементом викладання та навчання є робота з первинними джерелами інформації щодо міжнародних відносин у різних контекстах, а також проходження щороку різних видів практик, що підкреслює практичну спрямованість програми.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою шкалою (прохідні бали 60...100) та за інституційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).</p> <p>Критерії оцінювання та формування підсумкового балу за освітнім компонентом містяться у робочих програмах та силабусах та оголошуються студентам на початку освітнього компонента.</p> <p>Оцінювання включає весь спектр контрольних процедур у залежності від компетентнісних характеристик (знання, уміння/навички, комунікація, автономія та відповідальність), результатів навчання, досягнення яких контролюється.</p> <p>За освітньою програмою передбачені консультативно-оціночні відгуки викладачів в процесі виконання завдань, самооцінювання студентів, залучення студентів до оцінювання роботи один одного (особливо під час командної роботи), письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення дисциплін, захист звітів з практики, захист курсових робіт, складання комплексної контрольної роботи за дисципліною, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних та дисциплінарних результатів навчання, складання атестаційного екзамену.</p> <p>Типові завдання, що оцінюються, передбачають тестові завдання, відкриті питання, проблемні кейси, реферати, презентації, творчі есе, командні та індивідуальні проєкти.</p>

	<p>Підсумковий контроль з навчальних дисциплін здійснюється за результатами поточного контролю або/та оцінюванням виконання комплексної контрольної роботи.</p> <p>Оцінювання результатів проводиться відповідно до Положення університету про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/educational_scientific_documents.php).</p>
<p>Форма випускної атестації</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі складання атестаційного екзамену.</p> <p>Атестаційний екзамен відбувається у письмовій формі та передбачає надання відповідей на тести, відкриті питання та розв'язання ситуаційного завдання, яке являє собою складне спеціалізоване завдання або практичну проблему у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіонального розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов і передбачає застосування спеціалізованих теорій та методів.</p> <p>Екзаменаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Робота перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення якості освітньої діяльності університету.</p> <p>Складання атестаційного екзамену відбувається письмово, публічно на засіданні екзаменаційної комісії, яку очолює сторонній професіонал-практик.</p>
<p>1.6 Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні дисциплін програми, консультуванні курсових робіт, підготовці до атестаційного екзамену, кураторстві проходження практик, мають освіту, наукові ступені, вчені звання, науково-методичні публікації, стажування та досвід практичної роботи за профілем освітньої програми.</p> <p>Англомовні фахові дисципліни викладає англомовний лектор – магістр міжнародних відносин, кандидат наук з міжнародних відносин (Middle East Technical University, Ankara, Turkey), а також викладачі НТУ «ДП», які мають необхідний рівень володіння англійською, підтверджений відповідними сертифікатами.</p> <p>Німецьку мову викладає кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов за званням, доцент кафедри іноземних мов за посадою, директорка Українсько-Німецького культурного центру Гете-Інституту Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».</p> <p>Англійську мову викладає кандидат філологічних наук (спеціальність 10.01.04 – література зарубіжних країн), доцент кафедри іноземних мов Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», сертифікована тренерка British Council in Ukraine.</p> <p>Фахові дисципліни українською викладають доктори економічних наук, суспільних комунікацій, професори, кандидати політичних, економічних наук, доценти кафедр міжнародних відносин, історії та політичної теорії, більшість з яких мають практичний досвід роботи за фахом, фахові публікації та досвід підготовки та координації міжнародних проєктів, у т.ч. ERASMUS+.</p> <p>Наукові інтереси науково-педагогічних працівників збігаються з дисциплінами, які ними викладаються. Методика викладання та фахові знання викладачів програми постійно удосконалюються.</p> <p>Для фахових консультацій та факультативних семінарів системно залучаються професіонали-практики за дисциплінами програми.</p>

<p>Специфічні характеристик и матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення програми включає ресурси університету та випускової кафедри міжнародних відносин і аудиту.</p> <p>Студенти програми мають доступ до університетської бібліотеки, коворкінг просторів Colibry, Unica, мережі Інтернет через WiFi, спортивного обладнання, культурно-освітнього центру, системи харчування, студентського містечка тощо.</p> <p>Ресурси кафедри включають аудиторії-конструктори, пристосовані для класичних лекційних занять, командної роботи, дискусійних майданчиків, енерджайзингу тощо.</p> <p>Аудиторії обладнані відео та аудіо-технікою, WiFi доступом для проведення занять з використанням найактуальнішої інформації сайтів організацій України та інших країн щодо міжнародних відносин, комунікацій та регіонального розвитку, відео-контенту, застосунок Menti.com, Kahoot тощо.</p> <p>Матеріально-технічна база програми містить аналітичну лабораторію, обладнану комп'ютерами зі спеціалізованим програмним забезпеченням для виконання завдань у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіонального розвитку.</p> <p>Для онлайн реалізації програми для викладачів та студентів передбачено безкоштовний доступ до професійної версії пакету Microsoft Office та платформи Moodle, включаючи додаток Microsoft Teams.</p>
<p>Специфічні характеристик и інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Навчально-методичне забезпечення за своїм змістом ґрунтується на фундаментальних теоріях та новітніх концепціях міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, положеннях міжнародних угод та законодавства, а також нормативній базі України.</p> <p>Інформаційне забезпечення дисциплін з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій реалізується за принципом JIT (just-in-time), який полягає у передачі студентам інформації, актуальної на момент проведення заняття згідно джерел, які репрезентують ситуацію у міжнародних відносинах, комунікаціях та регіональному розвитку у політичному, економічному, культурному та інших контекстах.</p> <p>Навчально-методичні інструкції містяться на платформі дистанційної освіти Moodle, у командах Microsoft Teams з доступом через особисті кабінети студентів.</p> <p>Специфічне програмне забезпечення включає пакети прикладних програм Microsoft Office (Excel, Word, PowerPoint, Forms), Kahoot, Menti.com, пошукову систему Google, бази даних Google Scholar, Scopus, WoS для фахової підготовки, а також застосунок Microsoft Teams для онлайн спілкування.</p> <p>Передбачено можливість студентів брати участь у відкритих англійських курсах іноземних професорів, що реалізуються у рамках програми Ukraine Global Faculty за підтримки МОН України.</p> <p>В інформаційному забезпеченні дисциплін програми особлива увага приділяється періодичним фаховим виданням та вивченню студентами сучасної ситуації у міжнародних відносинах, актуальних практик суспільних та міжнародних комунікацій і тенденцій регіонального розвитку. Рекомендовані видання містяться у бібліотеці університету та у відкритому доступі у мережі Internet у рецензованих науково-практичних журналах фахового спрямування (видання Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України), професійних журналах практично-роз'яснювального спрямування (газети «День» та «Дзеркало тижня», «The Guardian», «Foreign Affairs», «The Economist», «The Times», «The Wall Street Journal»), аналітичних виданнях (аналітичні записки</p>

	<p>Національного інституту стратегічних досліджень). Студенти мають доступ до репозиторію університету, який містить фаховий контент.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін та виконання окремих завдань, курсових проєктів, практик, підготовки до складання атестаційного екзамену містить завдання, пов'язані з обробкою первинної інформації щодо зовнішньополітичної діяльності країн, суспільного та регіонального розвитку, і розв'язання кейсів.</p>
1.7 Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Навчальне середовище Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» мотивує слухачів програми до прояву власної ініціативи у пошуку та формуванні індивідуальної траєкторії національної мобільності через актуальні грантові та стипендіальні можливості.</p> <p>Поданий нижче перелік можливостей національної мобільності не є вичерпним та постійно оновлюється.</p> <p>Слухачі програми запрошуються до ініціювання індивідуальної національної мобільності залежно від кола академічних інтересів та уподобань у неформальній освіті з метою поглиблення знань та навичок, отримання академічного та культурного досвіду.</p> <p>Викладачі освітньої програми разом з менеджерами університету надають студентам фахову та організаційну підтримку у реалізації мобільності.</p> <p>Академічна мобільність за програмою передбачена у рамках угоди між Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка» та Національним авіаційним університетом. Опрацьовується можливість мобільності з Національним університетом «Львівська політехніка».</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Навчальне середовище Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» у першу чергу мотивує слухачів програми до прояву власної ініціативи у пошуку та формуванні індивідуальної траєкторії міжнародної мобільності через актуальні грантові та стипендіальні можливості.</p> <p>Поданий нижче перелік можливостей міжнародної мобільності не є вичерпним та постійно оновлюється.</p> <p>Слухачі програми запрошуються самостійно моніторити міжнародні пропозиції на сайті відділу міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» http://projects.nmu.org.ua/ua/ або через будь-які інші зручні інформаційні ресурси соціальних мереж Facebook, Instagram, Telegram.</p> <p>Викладачі освітньої програми разом з менеджерами відділу міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів надають студентам консультаційну підтримку у частині фахового змісту та технічних параметрів при підготовці аплікаційних документів на отримання можливості міжнародної мобільності.</p> <p>Міжнародна мобільність за програмою передбачена:</p> <p>1. Академічна вихідна мобільність за програмою може бути здійснена у рамках міжнародних угод між Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка» та:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ланкастер Університетом (м. Ланкастер, Великобританія); - Університетом Лінчопінгу (м. Лінчопінг, Швеція); - Університетом Вітовта Великого (м. Каунас, Литва); - Чанкірі Каратекін Університетом (м. Чанкірі, Турція); - Технічним університетом Дрездена (ФРН); - ADA University (м. Баку, Азербайджан);

	<ul style="list-style-type: none"> - Азербайджанським державним університетом нафти і промисловості (м. Баку). 2. Слухачі програми можуть подавати документи на отримання стипендій та грантів академічної та неформальної мобільності <ul style="list-style-type: none"> - Німецької служби академічних обмінів DAAD для стажування, проходження практики, групових подорожей у ЗВО ФРН за фахом; - Програми обміну для студентів вищих навчальних закладів (UGRAD) США; - Міжнародного Вишеградського фонду; - Стипендіальної програми GFPS; - Стипендій Sorernicus; - Фонду Конрада Аденауера
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма не передбачає навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2 ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Конкретизована інтегральна компетентність бакалавра зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

1.2 Загальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
1	2
ЗК1	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК9	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК10	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК11	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК12	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК13	Здатність бути критичним і самокритичним.

1.2. Спеціальні компетентності

1.2.2. Спеціальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
------	----------------

<i>1</i>	<i>2</i>
<i>СК1</i>	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
<i>СК2</i>	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
<i>СК3</i>	Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
<i>СК4</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.
<i>СК5</i>	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
<i>СК6</i>	Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).
<i>СК7</i>	Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
<i>СК8</i>	Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
<i>СК9</i>	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
<i>СК10</i>	Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.
<i>СК11</i>	Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.
<i>СК12</i>	Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
<i>СК13</i>	Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

1.2.2. Спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньої програми

<i>Шифр</i>	<i>Компетентності</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
<i>СК14</i>	Здатність розуміти природу та зміст різновидів суспільних комунікацій і місце у них міжнародних комунікацій, аналізувати комунікативні інструменти та технології і їх вплив на суспільство.
<i>СК15</i>	Здатність аналізувати міжнародні процеси та явища в економічному вимірі за сучасних умов глобальних економічних трансформацій.
<i>СК16</i>	Здатність застосовувати знання особливостей розвитку країн Африки для

<i>1</i>	<i>2</i>
	аналізу зовнішньої політики та специфіки міжнародних відносин на континенті.
<i>СК17</i>	Здатність аналізувати інтернаціоналізовані конфлікти у різних контекстах політичної, економічної, безпекової практики взаємодії з урахуванням гібридних форм протистояння на сучасному етапі розвитку міжнародного співтовариства.
<i>СК18</i>	Здатність аналізувати специфіку Євразійського регіону, динаміку та основні детермінанти регіональних процесів на основі розуміння національних інтересів України.
<i>СК19</i>	Здатність аналізувати закономірності глобального розвитку та особливості розгортання глобальних процесів в різних регіонах планети.
<i>СК20</i>	Здатність до розробки проектів з вирішення складних міждисциплінарних завдань у сфері міжнародних відносин, підготовки проектних інформаційно-аналітичних документів, написання та подання проектних заявок на основі прикладного аналізу міжнародних грантових можливостей.

З НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кінцеві результати навчання бакалавра зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, що визначають нормативний зміст підготовки і корелюються з переліком загальних і спеціальних компетентностей, подано нижче.

<i>Шифр</i>	<i>Результати навчання</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
<i>RH 01</i>	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
<i>RH 02</i>	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.
<i>RH 03</i>	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
<i>RH 04</i>	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.
<i>RH 05</i>	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.
<i>RH 06</i>	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
<i>RH 07</i>	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
<i>RH 08</i>	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.
<i>RH 09</i>	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.
<i>RH 10</i>	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.
<i>RH 11</i>	Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні звіти.
<i>RH 12</i>	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва,

1	2
	зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.
PH 13	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.
PH 14	Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
PH 15	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.
PH 16	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.
PH 17	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.
Спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми	
CP 01	Знати сутність, інструменти та технології, які використовуються у сучасних суспільних комунікаціях.
CP 02	Знати та розуміти природу, сутність та динаміку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних перетворень.
CP 03	Розуміти характер та детермінанти взаємодії країн Африки на локальному, регіональному та глобальному рівнях.
CP 04	Здійснювати аналіз закономірностей розгортання інтернаціоналізованих конфліктів в сучасних міжнародних відносинах, розуміти специфіку гібридних форм конфліктної взаємодії.
CP 05	Знати особливості Євразійського регіону та закономірності взаємодії основних гравців євразійського простору.
CP 06	Знати природу, специфіку та актуальні проблеми сучасного глобалізаційного процесу
CP 07	Збирати, обробляти, аналізувати та презентувати інформацію для підготовки та реалізації міжнародних проєктів на грантовій основі.

4 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр	Результати навчання	Найменування освітніх компонентів
1	2	3
1 ОBOB'ЯЗKOBA ЧACТИHA		
<i>PH 01</i>	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф6 International Relations Theory I; •Ф9 International Relations Theory II; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф3 History of International Relations; •Ф7 Транскордонне співробітництво та міжнародні організації; •Ф14 Регіоналістика; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики
<i>PH 02</i>	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф13 Міжнародна безпека; •Ф18 Національна безпека; •37 Цивільна безпека
<i>PH 03</i>	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф7 Транскордонне співробітництво та міжнародні організації; •Ф6 International Relations Theory I; •Ф9 International Relations Theory II; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory
<i>PH 04</i>	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф6 International Relations Theory I; •Ф9 International Relations Theory II; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф4 Політологія міжнародних відносин; •Ф18 Національна безпека; •Ф17 Зовнішня політика та міжнародні відносини України •Ф26 Дипломатичний протокол та етикет
<i>PH 05</i>	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф11 Міжнародні комунікації; •Ф25 Публічна дипломатія

1	2	3
<i>PH 06</i>	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф5 Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Європи; •Ф24 Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Америки; •Ф12 Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Азії •Ф26 Дипломатичний протокол та етикет
<i>PH 07</i>	Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф23 Аналіз та прогнозування зовнішньої політики; •Ф22 Інформаційно-аналітична робота у міжнародних відносинах; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика
<i>PH 08</i>	Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф23 Аналіз та прогнозування зовнішньої політики; •Ф22 Інформаційно-аналітична робота у міжнародних відносинах; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •Ф19 Інформаційні системи і технології обробки даних; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика
<i>PH 09</i>	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф21 Основи наукових досліджень; •Ф6 International Relations Theory I; •Ф9 International Relations Theory II; •Ф4 Політологія міжнародних відносин; •Ф14 Регіоналістика; •Ф11 Міжнародні комунікації; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •П1 Навчальна практика;

1	2	3
		<ul style="list-style-type: none"> •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика
<i>PH 10</i>	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	<ul style="list-style-type: none"> •31 Українська мова; •33 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/німецька/французька); •Ф1 Друга іноземна мова (німецька); •Ф8 Dialogue, Negotiations and Debate
<i>PH 11</i>	Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні звіти.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф23 Аналіз та прогнозування зовнішньої політики; •Ф22 Інформаційно-аналітична робота у міжнародних відносинах; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика
<i>PH 12</i>	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.	<ul style="list-style-type: none"> •31 Українська мова; •33 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/німецька/французька); •Ф1 Друга іноземна мова (німецька); •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика
<i>PH 13</i>	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф8 Dialogue, Negotiations and Debate; •Ф6 International Relations Theory I; •Ф9 International Relations Theory II; •Ф14 Регіоналістика; •Ф11 Міжнародні комунікації; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика

1	2	3
<i>PH 14</i>	Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф19 Інформаційні системи і технології обробки даних; •П1 Навчальна практика; •П2 Перша виробнича практика; •П3 Друга виробнича практика; •Ф10 Term Paper of International Relations Theory; •Ф15 Курсова робота з регіоналістики
<i>PH 15</i>	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф20 Міжнародне публічне право; •Ф16 Дипломатична та консульська служба; •36 Правознавство
<i>PH 16</i>	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф18 Національна безпека; •Ф19 Зовнішня політика та міжнародні відносини України; •32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві
<i>PH 17</i>	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.	<ul style="list-style-type: none"> •Ф2 Академічні студії; •35 Ціннісні компетенції фахівця; •34 Фізична культура і спорт
<i>Спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми</i>		
<i>CP 01</i>	Знати сутність, інструменти та технології, які використовуються у сучасних суспільних комунікаціях.	<ul style="list-style-type: none"> •С1 Суспільні комунікації
<i>CP 02</i>	Знати та розуміти природу, сутність та динаміку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних перетворень.	<ul style="list-style-type: none"> •С2 Міжнародна економіка
<i>CP 03</i>	Розуміти характер та детермінанти взаємодії країн Африки на локальному, регіональному та глобальному рівнях.	<ul style="list-style-type: none"> •С3 Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Африки

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>CP 04</i>	Здійснювати аналіз закономірностей розгортання інтернаціоналізованих конфліктів в сучасних міжнародних відносинах, розуміти специфіку гібридних форм конфліктної взаємодії.	•C4 International Conflicts and Hybrid Warfare
<i>CP 05</i>	Знати особливості Євразійського регіону та закономірності взаємодії основних гравців євразійського простору.	•C5 Eurasian Studies
<i>CP 06</i>	Знати природу, специфіку та актуальні проблеми сучасного глобалізаційного процесу	•C6 Global Studies
<i>CP 07</i>	Збирати, обробляти, аналізувати та презентувати інформацію для підготовки та реалізації міжнародних проектів на грантовій основі.	•C7 Грантрайтинг
2 ВИБІРКОВА ЧАСТИНА Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку		

5 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр	Освітній компонент	Обсяг, кред.	Підсум. Конгр.	Розподіл за чвертями
1	2	3	4	6
1	ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА	180		
1.1	Цикл загальної підготовки	41		
31	Українська мова	3,0	іс	2
32	Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	3,0	дз	4
33	Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька)	17,0	іс	1;2;3;4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15
34	Фізична культура і спорт	6,0	дз	1;2;3;4;5;6;7;8
35	Ціннісні компетенції фахівця	6,0	іс	7,8
36	Правознавство	3,0	дз	6
37	Цивільна безпека	3,0	іс	14
1.2	Цикл спеціальної підготовки	139		
1.2.1	<i>Фахові освітні компоненти за спеціальністю</i>	100		
Ф1	Друга іноземна мова (німецька)	19,0	іс	1;2;3;4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15
Ф2	Академічні студії	3,0	дз	1
Ф3	History of International Relations	3,0	дз	1
Ф4	Політологія міжнародних відносин	3,0	іс	1;2
Ф5	Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Європи	6,0	дз	1;2
Ф6	International Relations Theory I	3,0	іс	4
Ф7	Транскордонне співробітництво та міжнародні організації	6,0	дз	3
Ф8	Dialogue, Negotiations and Debate	3,0	дз	2
Ф9	International Relations Theory II	3,5	іс	5;6
Ф10	Term Paper of International Relations Theory	0,5	дз	6
Ф11	Міжнародні комунікації	4,0	дз	5;6
Ф12	Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Азії	3,0	дз	5
Ф13	Міжнародна безпека	3,0	дз	8
Ф14	Регіоналістика	3,5	іс	9;10
Ф15	Курсова робота з регіоналістики	0,5	дз	10
Ф16	Дипломатична та консульська служба	3,0	дз	9;10
Ф17	Зовнішня політика та міжнародні відносини України	3,0	іс	11;12
Ф18	Національна безпека	3,0	дз	12
Ф19	Інформаційні системи і технології обробки даних	3,0	дз	12
Ф20	Міжнародне публічне право	4,0	дз	13
Ф21	Основи наукових досліджень	3,0	дз	14

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>6</i>
Ф22	Інформаційно-аналітична робота у міжнародних відносинах	4,0	дз	15
Ф23	Аналіз та прогнозування зовнішньої політики	3,0	іс	16
Ф24	Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Америки	3,0	дз	16
Ф25	Публічна дипломатія	4	іс	15
Ф26	Дипломатичний протокол та етикет	3	дз	16
1.2.2	<i>Спеціальні освітні компоненти за освітньою програмою</i>	<i>21</i>		
С1	Суспільні комунікації	3,0	дз	3
С2	Міжнародна економіка	3,0	дз	4
С3	Зовнішня політика та міжнародні відносини країн Африки	3,0	дз	3
С4	International Conflicts and Hybrid Warfare	3,0	дз	8
С5	Eurasian Studies	3,0	дз	13;14
С6	Global Studies	3,0	дз	11
С7	Грантрайтинг	3,0	дз	12
1.2.3	<i>Практична підготовка за спеціальністю та атестація</i>	<i>18</i>		
П1	Навчальна практика	6,0	дз	4
П2	Перша виробнича практика	6,0	дз	8
П3	Друга виробнича практика	6,0	дз	12
АЕК	Виконання атестаційного екзамену	-	-	16
	ВИБІРКОВА ЧАСТИНА	60		
В	Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку			
	Разом за обов'язковою та вибірковою частинами	240		

6 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

Послідовність навчальної діяльності здобувача за денною формою за обов'язковою частиною навчання подана нижче.

Курс	Семестр	Чверть	Шифри освітніх компонентів	Річний обсяг, кредити	Кількість освітніх компонентів, що викладаються протягом		
					чверті	семестру	Навчального року
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	1	33; 34; Ф1; Ф2; Ф3; Ф4; Ф5	60	7	9	16
		2	31; 33; 34; Ф1; Ф4; Ф5; Ф8		7		
	2	3	33; 34; Ф1; Ф7; С1; С3		6	10	
		4	32; 33; 34; Ф1; Ф6; С2; П1		7		
2	3	5	33; 34; Ф1; Ф9; Ф11; Ф12; (В)	60	6	7	12
		6	33; 34; 36; Ф1; Ф9; Ф11; (В)		6		
	4	7	33; 34; 35; Ф1; Ф10; (В)		5	8	
		8	33; 34; 35; Ф1; Ф13; С4; П2; (В)		7		
3	5	9	33; Ф1; Ф14; Ф16; (В)	60	4	4	11
		10	33; Ф1; Ф14; Ф16; (В)		4		
	6	11	33; Ф1; Ф15; Ф17; С6; (В)		5	9	
		12	33; Ф1; Ф17; Ф18; Ф19; С7; П3; (В)		7		
4	7	13	33; Ф1; Ф20; С5; (В)	60	4	6	10
		14	33; 37; Ф1; Ф21; С5; (В)		5		
	8	15	33; Ф1; Ф22; Ф25; (В)		4	7	
		16	Ф23; Ф24; Ф26; АЕК		3		

Примітка:

Кількість освітніх компонентів в чвертях та семестрах при наявності вибіркової дисципліни визначається після обрання вибіркової дисципліни здобувачами вищої освіти.

7. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

Таблиця 1 Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за стандартом

Результати навчання	Загальні компетентності												Спеціальні компетентності													
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13
PH01	+					+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+					
PH 02				+	+			+	+										+	+	+					
PH 03				+	+			+	+							+	+	+					+			
PH 04			+					+					+			+		+	+			+	+			
PH 05			+	+				+							+	+						+	+			+
PH 06					+	+												+	+			+	+	+		
PH 07		+	+			+	+				+			+	+	+				+				+		
PH 08		+		+	+				+	+				+	+	+			+	+			+	+		+
PH 09	+	+			+			+	+	+					+	+			+	+	+					+
PH 10				+				+					+	+						+				+	+	
PH 11			+	+			+				+	+				+				+	+	+				
PH 12									+													+				+
PH 13		+		+	+			+			+	+					+			+	+				+	
PH 14			+	+		+				+	+												+	+	+	+
PH 15			+	+				+						+		+						+				+
PH 16		+	+	+			+					+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	
PH 17	+				+				+				+						+	+					+	+

Таблиця 2 Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за програмою

Результати навчання	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18	СК19	СК 20
CP 01	+						
CP 02		+					
CP 03			+				
CP 04				+			
CP 05					+		
CP 06						+	
CP 07							+

8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена з урахуванням нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів:

1. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851. [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>.

2. Критерії оцінювання якості освітньої програми. Додаток до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (пункт 6 розділу I). [Електронний ресурс]. <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Критерії.pdf>.

3. Квіт Сергій. Дорожня карта реформування вищої освіти України. Освітня політика. Портал громадських експертів. [Електронний ресурс]. <http://education-ua.org/ua/articles/1159-dorozhnya-karta-reformuvannya-vishchoji-osviti-ukrajini>.

4. Глосарій. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Електронний ресурс]. <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/%d0%93%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%b0%d1%80%d1%96%d0%b9.pdf>.

5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik_koristuvacha_ekts.pdf.

6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

7. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

8. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. №1/9–239 щодо використання у роботі закладів вищої освіти примірних зразків освітніх програм.

9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (зі змінами).

10. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Наказ Міністерства освіти і науки України № 1002 від 04.08.20 р.

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-p/page>.

12. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 р. №1/9–377 щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм.

13. Стратегія розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. – 7 с. (зі змінами та доповненнями).

14. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. – Д. : НТУ «ДП», 2018. – 40 с. (зі змінами та доповненнями).

15. Положення про організацію освітнього процесу Національного

технічного університету «Дніпровська політехніка» / Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 53 с. (зі змінами та доповненнями).

16. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2018. – 26 с. (зі змінами та доповненнями).

17. Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». – Дніпро, НТУ «ДП», 2018. - 14 с. (зі змінами та доповненнями).

18. Положення про формування переліку та обрання навчальних дисциплін студентами НТУ «Дніпровська політехніка» / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро, НТУ «ДП», 2020. - 13 с. (зі змінами та доповненнями).

Освітня програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому студентів на навчання.

Освітня програма поширюється на всі кафедри університету та вводиться в дію з 1 вересня 2024 року.

Термін дії освітньої програми не може перевищувати 3 роки 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду та доопрацюванню відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.

Відповідальність за якість та унікальні конкурентні переваги освітньої програми несе гарант освітньої програми.